

Юрій СОЛОМЧАК,
здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти, спеціальності 231
Соціальна робота, спеціалізація «Соціальна педагогіка»,
Дрогобицький державний педагогічний університет
імені Івана Франка,
науковий керівник:
Орест ГУК,
кандидат педагогічних наук, доцент кафедри соціальної педагогіки та
корекційної освіти,
Дрогобицький державний педагогічний університет
імені Івана Франка

ОСОБЛИВОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТСЬКИХ СОЦІАЛЬНИХ СЛУЖБ

Студенти-практиканти, які залучаються до роботи в студентських соціальних службах, мають можливість ставати ініціаторами впровадження сучасних форм та методів соціальної роботи (зокрема цифрових технологій), створювати соціальні волонтерські проєкти, запроваджувати тренінгову діяльність за методом «рівний-рівному» з врахуванням запитів від студентської спільноти. Наразі заклади демонструють свою зацікавленість щодо створення таких служб та розглядають їх як інноваційний напрям є роботи зі студентами, особливо при наявності кафедр, які готують майбутніх соціальних працівників. Залучення студентів старших курсів до соціальної роботи відбувається на волонтерських засадах, не потребує додаткових фінансових витрат та є хорошою базою виробничої практики.

Студенти долучаються до різної діяльності (консультування, наставництво, медіація тощо) відповідно до Положення про студентську соціальну службу. Варто зазначити про важливу роль викладачів кафедр соціальної роботи, оскільки весь процес діяльності студентських соціальних служб потребує постійної супервізії для керівника служби, допомоги щодо підбору кадрів, наукового супроводу та методичної підтримки кожного із напрямів діяльності, що можуть змінюватися у процесі навчального року [2].

Наприклад, за останні два роки зросла кількість студентів першого курсу, які мають проблеми з навчанням, комунікацією з одногрупниками та викладачами через перехід на дистанційне навчання. Означена обставина, безумовно, актуалізує потребу перегляду послуг, які надаються такими службами.

Діяльність студентських соціальних служб спрямована не тільки на вирішення складних життєвих обставин, але й на саморозвиток, саморегуляцію та підвищення рівня стресостійкості студентів, особливо в умовах дистанційної освіти. Студенти-практиканти, які залучаються до роботи у студентських соціальних службах, мають можливість ставати ініціаторами впровадження сучасних форм та методів соціальної роботи (зокрема цифрових технологій), створювати соціальні волонтерські проєкти, запроваджувати тренінгову діяльність за методом «рівний-рівному» з врахуванням запитів від студентської спільноти.

Наразі заклади вищої освіти демонструють свою зацікавленість щодо створення таких служб та розглядають їх як інноваційний напрямок роботи зі студентами, особливо при наявності кафедр, які готують майбутніх соціальних працівників. Залучення студентів старших курсів до соціальної роботи відбувається на волонтерських засадах, не потребує додаткових фінансових витрат та є хорошою базою виробничої практики. Студенти долучаються до різної діяльності (консультування, наставництво, медіація тощо) відповідно до Положення про студентську соціальну службу.

У практичному розв'язанні проблеми клієнта студентської соціальної служби виокремлюють такі етапи: бажання студента розв'язати власну проблему, звернення до служби; діагностика чи визначення проблеми, співпраця з працівниками служби, включення студента до системи соціальних інститутів для вирішення проблеми, набуття ним елементів соціального досвіду; зміна ставлення до проблеми, подолання вихідної проблеми [2].

Робочі форми процесу надання соціальних послуг постійно змінюються згідно із запитами з боку студентів. Функціонування студентської соціальної

служби забезпечується відповідним персоналом, який формується залежно від кількості студентів, що навчаються у закладі вищої освіти.

Визначення кількісного складу кадрів може залежати від багатьох факторів, одним з яких є показник ефективності роботи та звернення студентів за соціальною допомогою [2].

Головною метою діяльності студентської соціальної служби є забезпечення захисту прав та соціальних гарантій студентів пільгових категорій, створення сприятливих умов для подальшої самореалізації і самовдосконалення студентів соціально-незахищених категорій університету, впровадження прозорої стипендіальної політики та соціального патронажу. Задля реалізації цієї мети студентська соціальна служба взаємодіє як зі структурними підрозділами університету, так і органами державної влади та місцевого самоврядування [1].

Можна констатувати, що науковий супровід студентської соціальної служби з боку викладачів кафедр є важливою складовою для забезпечення ефективного функціонування та розвитку. Надання широкого спектру такої підтримки ґрунтується на теорії та сучасних практиках соціальної роботи, що забезпечує високу якість роботи не тільки самих служб, але й набуття важливого практичного досвіду для майбутніх соціальних педагогів.

Аналіз діяльності студентських соціальних служб показав, що при реалізації програм важливо врахувати специфіку кожного закладу вищої освіти. Основна мета діяльності – надання соціальної допомоги студентам у процесі соціалізації за умов навчання – залишається спільною для всіх закладів вищої освіти, але механізм їх реалізації через соціальні програми має бути різним. Кожен ЗВО повинен визначитися із соціальними програмами, які ефективніше впливають на вирішення соціальних проблем у студентському середовищі.

У закладах вищої освіти, де працюють студентські соціальні служби, впроваджуються нові вітчизняні та зарубіжні технології, дистанційне навчання тощо. Проте як показав аналіз документів, питання поліпшення

матеріального становища студентів, створення передумов для всебічного розвитку і самореалізації особистості, організації заходів, спрямованих на підтримку талановитої молоді, зміцнення матеріально-технічної бази освітянської сфери, потребують не тільки використання ресурсів закладів вищої освіти, а й державної підтримки. Наше дослідження показало, що студентські соціальні служби виконують важливу роль у процесі професійного становлення студентів і допомагають адміністрації закладу вищої освіти більш успішно проводити освітній процес та підготовку фахівців.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Архипова С. Професійна підготовка соціальних педагогів у контексті акмеологічного підходу. *Теоретико-методичні та організаційно-технологічні аспекти професійної підготовки соціальних педагогів і соціальних працівників до роботи з різними категоріями клієнтів* : монографія / за ред. С. Архипової. Черкаси : ФОП Гордієнко, 2013. 474 с.

2. Медіаграмотність на уроках суспільних дисциплін : посіб. для вчителя /за ред. В. Іванова, О. Волошенюк, О. Мокрогуза. Київ : Центр вільної преси, Академія української преси, 2016. 201 с.

3. Коневщинська О. Розвиток поняття інформаційно-освітнього середовища навчання старшокласників в аспекті використання соціальних електронних мереж. *Інформаційні технології і засоби навчання*. 2015. Том 45, № 1. С. 12–22. URL: <http://journal.iitta.gov.ua/index.php/itlt/article/view/1196>